N°. 91. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 17 *April.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie Opperbevelhebber dezer Vesting, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van morgen de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *half vijf* ure en gesloten des avonds ten *half acht* ure; zullende de Drijfboomen gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een half uur vroeger dan deze worden gesloten.

BREDA, den 15. April 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De berigten uit Brussel van heden luiden dat de volkomenste rust in de stad blijft heerschen. Talrijke patrouilles doorkruisten vooral des nachts de straten, terwijl onderscheiden posten thans door de burgerwacht bezet werden. In de jongste twee dagen heeft men nog een aantal personen, onder beschuldiging of op vermoeden van deelname aan de gebeurtenissen van 5 en 6 dezer, gearresteerd, onder anderen een kavallerie-kapitein op non-activiteit, een ambtenaar op het ministerie van oorlog en verscheidene vreemde vlugtelingen; voorts wordt inzonderheid gemeld de arrestatie van den vermoedelijken drukker van het schandelijk pamphlet, 't welk in den nacht van den 4den op den 5den is rondgestrooid, zijnde zekere *Krikx*, drukker van de bladen *de Knout* en *la Jeune Belgique*. Men had namelijk bevonden, dat de regels van gemelde bladen van dezelfde breedte en ruimte waren als die van het gemelde schandschrift, en op dit vermoeden een onderzoek gedaan zijnde, werd en werkelijk op de drukkerij eene proef van het pamphlet gevonden. Nog drie personen, zekere *Abts* een koopman in zijden stoffen, *Winckelmans* koopman in ijzerwaren, en zekere *Konincks* zijn, onder vermoeden van 't zij de stellers of de verspreiders van dit geschrift te zijn geweest, mede gearresteerd. Naar de *Courrier* vermeldt moest men deze drie laatste aanmerken als degenen die door hunne, zoo hij 't noemt, overdrevene patriotsche-Leopoldistische gevoelens, het schandelijk stuk hadden in de wereld gebragt. De drukker had slechts voor het gewone drukkers-loon zijne pers daartoe geleend.

De *Moniteur* berigt dat het bestuur ten aanzien van verscheidene vreemdelingen de bepaling van het art. 7 der wet van 28 vendemiaire van het jaar 6 heeft toegepast, bij welk artikel namelijk het regt wordt erkend, om alle vreemdelingen, die men voor de handhaving der rust en veiligheid gevaarlijk acht, het grondgebied te ontzeggen. Van deze bepaling hebben de belgische bewindslieden zich in de eerste plaats bediend, om een der redacteurs van den *Lynx*, den heer *Maruelle de la Boissièrre*, alsmede den heer *Ch. Froment*, redacteur van den *Messager de Gand* uit Belgie te verwijderen; bij een besluit namelijk van den 12den worden zes vreemdelingen, waaronder de beide genoemde, gelast binnen de 24 uren het belgische gebied te verlaten, bij gebreke waarvan zij door de gendarmerie over de grenzen zouden gevoerd worden. De heer *Froment* heeft den korten tijd die hem overbleef niet voorbij laten gaan, zonder nog bij een scherp artikel over den maatregel hem treffende uit te weiden, waarbij hij ten slotte zegt, tegen het voormeld besluit uit alle magt te protesteren, zich voorbehoudende zijne regten bij de regtbank te doen gelden, voorts belovende te zullen volharden in de tot heden volgehouden worsteling tegen het bestaand bewind, en weldra van zich nader te zullen laten hooren.

Omtrent de maatregelen voorts door het bestuur te Brussel ll. Zondag tot voorkoming van ongeregeldheden genomen, blijkt het, dat hetzelve te dezer gelegenheid zulk eene geduchte militaire magt heeft ontwikkeld, niet minder alsof er eene vijandelijke beweging tegen het bewind, of eene poging tot omkeering van den tegenwoordigen staat van zaken ophanden was, - waarvan trouwens volgens de belgische oppositie-bladen, de ministers wel den schijn zouden willen aannemen, om in de voorgegevene ontkoming van het gevaar een vrijbrief voor hun gedrag tijdens de jongste onlusten, bij de kamers te vinden, - en welke ontzagverwekkende toerustingen overigens te meer afstaken bij de onverschoonlijke nalatigheid acht dagen te voren betoond. De beide paleizen inzonderheid waren zoo van buiten als van binnen rijkelijk met troepen bezet, en talrijke patrouilles kruisten elkander ieder oogenblik in de straten.

In de overige steden van Belgie blijft het steeds rustig, schoon men te Gent ll. Zaturdag, op de verontrustende geruchten uit Brussel komende, niet zonder vreeze schijnt te zijn geweest.

— De belgische *Moniteur* hield gisteren weder een uitvoerig artikel van drie kolommen, ter verdediging van het gedrag van het bewind, meer echter in vergezochte redeneringen dan in eigenlijke daadzaken bestaande.

— De reden der arrestatie van den majoor *Schavye* schijnt in te kort koming aan de krijgstucht te zijn gelegen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 96½; Braz. 72¼; Sp. perpet. 62, 62⅛; 3 p.Ct. 41; Uitgest. 14$\frac{1}{16}$, ⅛; Sicil. 92½; R. L. 93½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den April.

Eindelijk heeft men gisteren en heden meer afdoende berigten uit Lijon ontvangen.

Die welke het ministerieel avondblad mededeelde, en de inlichtingen die naar aanleiding van dezelfde depeches gisteren aan de wetgevende kamers door de ministers van buiten- en binnenlandsche zaken werden gegeven, waren niet zeer geruststellende. Het bleek daaruit namelijk, dat het gevecht op den 10den met dezelfde hevigheid was voortgezet, dat wel is waar de opstandelingen waren terug gedreven, doch zich tot in den avond van dien dag zoo hardnekkig in het midden der stad, die slechts door naauwe straten doorsneden wordt, verdedigden, dat de generaal *Aymar* het voorzigtig oordeelde, hen aldaar niet met geweld te bestoken, maar binnen eenen beperkten omtrek in te sluiten en tot eene soort van kapitulatie te dwingen.

De heer *Thiers* verklaarde met zoo vele woorden, dat de strijd niet was geëindigd, doch dat de troepen zich in onwinbare stellingen hadden verschanst, en daardoor alle hulp van buiten afsnijdende, de opstandelingen tot overgave zouden noodzaken.

Dit berigt, dat kennelijk nog eenen geduchten tegenstand voorspelde, maakte zoowel in de kamers, als bij het publiek, eenen diepen indruk; men hield het er voor, dat beide partijen na eenen tweedaagschen strijd, nog altijd gewapend tegenover elkander staande, niet spoedig zouden wijken, en dat de opstandelingen welligt eenen wanhopenden aanval zouden wagen, waarvan de gevolgen niet waren te voorzien.

De berigten, die men dezen morgen heeft ontvangen, hebben echter die onzekerheid grootendeels weggenomen.

Volgens het *Journal de Paris*, werden er reeds vroegtijdig depeches bij estafette aangebragt, van den 11den des avonds gedagteekend, en vermeldende:

» De strijd van gisteren is heden in een tirailleurs-gevecht veranderd. De bewoners der voorstad La Guillotière, hebben de bezetting bijgestaan en de opstandelingen die zich aan het bruggenhoofd verschansten, verjaagd. De insurgenten houden nergens stand, maar maken gebruik van de lange en enge gangen, die te Lyon de huizen van een scheiden om de troepen te bestoken en zich-zelven te redden; daardoor wordt het gevecht gerekt. Om er onmiddellijk een einde aan te maken zoude men of de soldaten in die gevaarvolle engten moeten wagen, of de huizen, waarin zich zoowel onschuldige als schuldigen bevinden, vernielen; doch men kan verzekerd zijn dat de opstand het onderspit heeft gedolven.

» Te St. Etienne is de rust niet gestoord; de generaal die daar het bevel voert is meester van de groote wegen, en zou degenen die de opstandelingen te Lyon ter hulpe wilden trekken, spoedig achterhalen. Te Chalons, Mâcon, Dyon, Straatsburg, Befort heerscht de beste orde. Van alle zijde rukken versterkingen aan; de troepen hebben overvloed van mond- en krijgsbehoeften. Hun ijver en moed verdienen bewondering. De bevelhebbers geven hun het voorbeeld. De eigenlijke bevolking heeft aan het schriktooneel geen deel genomen; zij wacht met bekommering den uitslag dezer poging van de voorstanders des regeringloosheid."

Weinige uren later zijn deze berigten door eene telegraphische dépêche gevolgd, van den 12den, des avonds ten elf ure:

» Lyon is verlost; de voorsteden die de insurgenten bezet hielden, zijn in onze magt gevallen; de gemeenschap is hersteld; de brievenpost heeft dezen avond haren dienst hervat. De opstandelingen zijn in de grootste wanorde."

Het is kennelijk dat dit laatste berigt, waarbij wordt voorondersteld, dat de insurgenten in de voorsteden eene laatste schuilplaats hebben gezocht, oppervlakkig niet wel met de vorige is overeen te brengen; echter zullen nadere bijzonderheden dit verschil ophelderen.

Het blijkt overigens uit eene proclamatie van den prefect van het departement du Rhone, dat de ingezetenen der voorstad la Guillotière zich inderdaad gunstig hebben onderscheiden, en de opstandelingen door hen uit hunne woningen te verdrijven, aan de zaak hebben gebragt. De prefect vermaant de inwoners der overige wijken dit voorbeeld te volgen en de militaire magt [illegible]

te laten, door zich binnenshuis te houden, wordende alleen vrouwen op straat geduld. Van daar waarschijnlijk het berigt in de laatste depeche, dat de vrije gemeenschap later werd hersteld.

In den avond van gisteren heeft zich ook alhier eenige beweging onder de bevolking vertoond. Onder het gezang van republikeinsche liederen werd de stad door talrijke benden doorkruist; doch de nationale garde is onmiddellijk toegeschoten en de rust hersteld. De politie blijft intusschen waakzaam, en heeft onderscheidene zoogenaamde republikeinen en onder deze een der redacteurs van de *Tribune*, in hechtenis genomen.

De maatschappij der vereeniging van Julij, hield gisteren eene buitengewone vergadering, om, naar het voorstel van eenige harer leden, een protest tegen de wet op de genootschappen op te maken. Men meent echter dat de generaal *Lafayette*, als voorzitter, zulks voor als nog heeft verhinderd.

Te Toulon is, op den 6den dezer de bezetting met de bevolking handgemeen geworden, en zijn er niet minder dan twintig personen bij dit gevecht gekwetst.

Te midden der ontsteltenis, gisteren door de berigten uit Lyon in de kamer van afgevaardigden veroorzaakt, heeft de commissie voor de petitien verslag gedaan over een aantal verzoekschriften, die alle de uitbreiding van het kiesregt ten onderwerp hadden. Ruim vijftien duizend was het getal der onderteekenaars, die echter onderling merkelijk in gevoelen verschilden. De voorstanders dier voorgestelde hervorming meenden, dat men de discussie tot een gepaster oogenblik moest verschuiven, doch de meerderheid is nagenoeg zonder beraadslaging tot de orde van den dag overgegaan.

— Uit Madrid zijn er tijdingen tot den 6den dezer, toen alles aldaar rustig was.

— Heden zondag geene beurs, doch in het koffijhuis van Tortoni werden de 5 pCt. van 77,80 tot 78 verhandeld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den April.

Maandag avond omstreeks zes uren zijn HH. MM. de Koning en Koningin te Amsterdam gearriveerd en door de overgroote volksmenigte met de levendigste geestdrift ontvangen geworden. Na aan het paleis te zijn afgestapt heeft Z. M. benevens de Koningin zich op het balkon vertoond, waar hoogstdezelven op nieuw door de menigte volks, die den Dam vulden, op de hartelijkste wijze werden begroet. Later in den avond zijn HH. KK. HH. de Prins en Prinses *Frederik* en in den namiddag van gisteren HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* in de hoofdstad aangekomen. De gisteren verleende audientie heeft van elf ure des morgens tot laat in den achtermiddag voortgeduurd. Gisteren avond zou het vorstelijk gezin de voorstelling van het zangspel *Saffo* in den Hollandschen schouwburg bijwonen, en morgen avond zich naar den Franschen schouwburg begeven. Heden is er groot diner ten hove.

Te Amsterdam zijn insgelijks aangekomen de generaal-majoor *Perponcher*, provinciale kommandant van Noord-Holland; de heer *de May van Streefkerk*, secretaris van staat, en de heer *van Doorn* minister van binnenlandsche zaken.

— Bij besluit van Z. M., van den 6 dezer, zijn benoemd tot procureurs bij het hoog-geregtshof te 's Hage de heeren Mr. *H. J. Soury* en Mr. *G. van der Jagt, Wz.*, beide advocaten voor hetzelve hof.

— Het heeft Z. M. behaagd, aan de directeuren der vereeniging tot de walvischvangst om de Zuid, te Rotterdam, voor de gedane proefreis met het schip *de Eersteling*, eene premie van zes duizend gulden toe te leggen.

— De afdeelingen van de tweede kamer der staten-generaal houden zich steeds werkzaam met het onderzoek der wijzigingen in het wetboek van koophandel. Donderdag aanstaande zal de kamer waarschijnlijk eene zitting houden, waarin het verslag der centrale afdeeling over de drie laatste titels van het tweede boek des burgerlijken wetboeks zal worden uitgebragt, waarin nog eenige wijzigingen door de regering zijn gebragt.

— De staats-commissie tot bezuiniging gaat onafgebroken met derzelver werkzaamheden voort.

— Uit Frankfort wordt gemeld, dat de graaf *van Reede*, met eene zending van wege onze regering bij den hertog *van Nassau* belast, den 12 dezer aldaar is aangekomen.

Van regeringswege is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, opzigtelijk de gemaakte bedenkingen tegen de financiele ontwerpen, geantwoord, dat tot aflossing van 6 pCt. obligatien zoodra mogelijk zal worden overgegaan, maar men het minder raadzaam acht deswege eene juiste tijdsbepaling vast te stellen; dat de wet tot verdere aanvulling der middelen van de schatkist noodzakelijk is, omdat, zonder aanvulling der schatkist, de eerste wet betrekkelijk de 6 pCt. geen gevolg kan hebben; dat het gebleken is, dat het te kort op 1 Januarij 1832 berekend werd op ƒ 16,565,460,71, doch hetzelve verminderen zal met zoodanig gedeelte der toegestane uitgaven, tot de dienst van 1832 ingesloten, als niet gebezigd is en dus vrijvallend kan worden; hetgeen, aanvankelijk op ruim ƒ 2,000,000 wordende bepaald, nog altijd eene som ongedekt laat van ruim veertien en een half millioenen gulden; waarbij in aanmerking moet worden genomen, dat ook het dienstjaar 1833 niet in baten en lasten gelijk staat; dat de voorloopige overgelegde staat van de ontvangsten over dat jaar wel aantoont, dat de opbrengsten der middelen door elkander nagenoeg, de raming hebben bereikt, maar deze raming ruim ƒ 2,000,000 beneden de toegestane uitgaven gebleven is, uithoofde van het niet tijdig, of in het geheel, voor de dienst van 1833 niet invoeren van sommige middelen, terwijl daarentegen de uitgaven zijn vermeerderd met de som voor rentebetaling der leening van dat jaar vereischt, welke door vroegere fournissementen aanzienlijk is verminderd; dat derhalve ook voor 1833 op een te kort moet worden gerekend; dat tegen over dit een en ander kan alleen worden gesteld de aanvulling door middel der creatie van ƒ 6,300,000 werkelijke 5 pCt. schuld, volgens de wet van den 30 December 1833 (Staatsblad n°. 76), welke in geld heeft opgebragt deze som van ƒ 5,960,181,91; dat in de toekomstige zitting van de Staten-Generaal, door het aanbieden der rekeningen, dit alles ten duidelijkste zal blijken, en dan ook de vereischte voorstellen van wet omtrent eene geheele aanvulling kunnen worden gedaan; dat het aangevoerde intusschen de overtuiging zal geven van de onmogelijkheid, om, zonder eene evenredige aanvulling, zes millioenen uit het overschot der leening van 1833 te nemen; want de som moet geheel worden uitgegeven, vermits de schatkist niet in het bezit van eenige 6 pCts. obligatien is; dat de maatregel derhalve noodzakelijk is, om eene geheele aflossing dezer obligatien te kunnen bewerkstelligen; dat het nu mogelijk voorkomt, om op eenen minder bezwarenden voet dan in 1832 en 1833 reeds is geschied, voort te gaan, om door middel van de daarstelling van 5 pCt. inschrijvingen die diensten verder te vereffenen, dit middel de voorkeur schijnt te verdienen, als ook in het algemeen beheer der geldmiddelen, de minste ongelegenheden aanbiedende; dat, even-als van alle 5 pCts., volgens de wet van 6 Januarij 1830, 's jaarlijks de in overweging zal worden genomen of er, en zoo ja welk eene som tot amortisatie zal worden aangewezen en afgezonderd; dat de aflossingen der schatkistbiljetten hoogstwaarschijnlijk bij lotingen van maand tot maand, of om de drie maanden, zullen moeten plaats hebben; en deze zullen niet meer uitgesteld worden, zoodra de fondsen op de aangewezene wijze tot eene redelijke som beschikbaar zijn geworden, ten einde, zoo kort mogelijk, in de betaling van dubbele renten te vervallen; dat, daar de meeste schatkistbiljetten zich in handen van geldbeleggers bevinden, men ook het oog daarop heeft, bij de bepaling van eene maandelijksche rente van ƒ 2 op het kapitaal van ƒ 600, hetgeen gemak in de verhandeling geeft; dat de tegenwoordige biljetten bij de belastingen in betaling kunnen worden gegeven, doch dat het gebruik derzelve voor dit oogmerk inderdaad heeft opgehouden, niettegenstaande het aanwezen van biljetten, zelfs tot ƒ 50; en er zijn geene redenen voorgekomen, om dat gebruik weder te verlevendigen door zoodanige splitsing in kleine stukken; en dat, eindelijk, wat betreft de wet tot voorziening in de volle rentebetaling der nationale schuld, met den laatsten Junij 1834, opgemerkt wordt, dat dit voorstel moet worden beschouwd als geheel tijdelijk en in verband staande met de tegenwoordige omstandigheden, welke schijnen te wettigen het gebruik maken van alle zoodanige middelen, als, zonder aanvankelijk bezwaar der ingezetenen, eenigzins beschikbaar kunnen gemaakt worden, om door eene regelmatige rentevoldoening het openbaar vertrouwen te bevestigen; en dat het voorstel niet wordt gedaan dan na het verkrijgen der overtuiging, dat de uitvoering zal kunnen worden verzekerd, en dat dien onverminderd het Amortisatie-Syndicaat in de mogelijkheid zal zijn, om aan zijne verdere verpligtingen te voldoen; leverende overigens de bepalingen omtrent de teruggave in de regeling der renten, zoo men meent te regt, de noodige ruimte op, om, in verband met den loop der zaken, daaromtrent bij vervolg eene behoorlijke wettelijke regeling te kunnen maken.

Bij deze antwoorden dezer ontwerpen zijn eenige daarin gebragte wijzigingen gevoegd, welke voornamelijk bevatten de splitsing van het eerste ontwerp in twee afzonderlijke voordragten, waarvan de eerste strekt tot aflossing van de nog overgeblevene obligatien, rentende zes ten honderd van 1831; en de tweede de aanvulling der middelen van de schatkist betreft. In het ontwerp van wet tot achtervolgende aflossing der nog aanwezige schatkistbilletten, door uitgifte van een gelijk kapitaal van zoodanige billetten, tot mindere rente, is, in art. 3, bijgevoegd, dat, voor zoo verre de voorraad der schatkistbilletten strekt, ten kantore, daartoe te Amsterdam, Rotterdam en in de hoofdplaatsen van alle de provincien aan te wijzen, dezelve verkrijgbaar worden gesteld tegen betaling in gereeden gelde van honderd voor honderd van het daarin vermelde kapitaal, en van de verloopene renten; - in art. 5, dat de schatkistbiljetten te Amsterdam, Rotterdam, en de hoofdplaatsen van alle de provincien, een jaar na derzelver dagteekening, of voorts jaarlijks op den verschijndag, opzegbaar zijn, en dat daarvan geene verdere renten, dan tot den bepaalden aflossings-dag van de opgezegde billetten zullen worden voldaan.

Nopens het ontwerp van wet tot aflossingen en intrekking der schatkistbiljetten, ad 6 pCt., en dezelve verwisseling voor meer gangbare stukken, ad 4 pCt., is in de afdeelingen van de Tweede Kamer, bij het deswege plaats gehad hebbende onderzoek, in het algemeen, aangemerkt, dat men het wel-gelukken van dezen financielen maatregel betwijfelde, om dat de meeste, tegenwoordige houders der schatkistbiljetten veeleer de voorkeur zullen geven aan het bekomen van klinkende munt, dan aan de verwisseling van papier tegen mindere rente, die zij moeijelijk a pari wederom zullen kunnen uitgeven; vermits deze crediteuren van de schatkist veelal kontant geld noodig hebben; en dewijl voor zooverre zij het product hunner vorderingen voor korteren of langeren tijd zouden willen beleggen, zij daartoe inlandsche of buitenlandsche effecten, rentende 5 pCt., tegen lageren koers dan de 4 pCt. schatkistbiljetten, op de nominale waarde berekend, zouden kunnen verkrijgen, en tevens eene lagere rente genieten. Voorts verlangde men eene bepaling van tijd, hoe lang de uitgifte en wederuitgifte van oude en nieuwe biljetten zoude mogen voortduren; zonder die beperking ontstond de vrees voor een altijd voortdurend papieren geld, daar men bij den bezwaarden toestand van 's Rijks schatkist er ongaarne zou toe overgaan, om, indien die financiele maatregel mogt gelukken, de daartoe aangebragte hulp te laten varen. Men wenschte, dat er jaarlijks in overweging zoude worden genomen of, en tot welk bedrag, de schatkistbiljetten zouden worden ingetrokken, daar de niet-bepaling daarvan de vrees voor een bestendig aanwezen van dit papier vermeerdert. Voorts oordeelde men, dat de daarstelling van schatkistbiljetten ad ƒ 600 ondoelmatig was, daar het bedrag als te hoog kon worden beschouwd. Het zoude toch moeijelijk vallen, om dergelijke hooge billetten in betaling der verschuldigde belastingen te geven, ten ware het voornemen mogt zijn, om ook gecombineerde betalingen toe te laten. Men wenschte overigens de reden te kennen, waarom de opzegging en intrekking dezer billetten alleen te Amsterdam zoude geschieden, en niet in de hoofdplaatsen der provincien; en hield het er voor, dat deze wet weinig of geen gevolg zou hebben. Men merkte aan, dat de uitgifte der nieuwe schatkistbiljetten, de intrekking der oude voorafgaande, wel verre van eene bezuiniging, een bezwaar voor de schatkist zou te weeg brengen, alzoo men met de intrestbetaling van beide zoude belast blijven, en dit het gevoelen van velen versterkt, dat er eene regelmatige uitloting der oude vereischt wierd. Men heeft gevraagd of indien de maatregel in de uitvoering niet, of niet geheel, mogt gelukken, de uitloting der 6 pCt. op den bestaanden voet zou voortgaan, daar dit immers zoo behoorde. Eindelijk heeft men de vrees gekoesterd, dat de uitgifte van nieuwe schatkist-billetten tegen de rente van vier ten honderd niet zoo gereedelijk zal gelukken als het Departement van Financien dit schijnt vooruit te zien. Men erkende, dat de gewone rente van het geld op beleening of prolongatie tot eene lagere rente verkrijgbaar is, doch de nieuwe schatkist-billetten zouden zijn eene soort van jaarlijks opzegbare losrenten, en uit dien hoofde schijnt de uitslag van dezen maatregel, eerstelijk, twijfelachtig, maar vooral zal deze jaarlijksche opzegging, aan andere, plaats hebben in moeijelijke tijdsomstandigheden, en indien men zich voor-

stelt, dat het geheele kapitaal in een jaar kon worden opgezegd, juist dan, wanneer de afbetaling moeijelijk zoude zijn, dan meent men dat de vrees gewittigd wordt, dat daaruit eene groote ongelegenheid zoude voortspruiten.

De volgende bijzonderheden over de gebeurtenissen te Lyon op den 9den dezer, zijn nog ontleend uit een omstandig verslag 't welk daarvan in den parijschen *Temps*, door een ooggetuige van het gebeurde, uit Lyon wordt medegedeeld:

De regtbank van correctionele politie was des morgens vergaderd om in de zaak der vier *mutuellisten* uitspraak te doen. De autoriteit onderrigt dat de anarchisten besloten hadden eene gewelddadige poging te doen, had het geheele garnizoen onder de wapenen doen komen en de voornaamste posten, inzonderheid in den omtrek van het tribunaal doen bezetten, den toegang overigens vrij latende. Eenige lieden, die niet tot de volksklasse behoorden, begonnen eensklaps aan het eind der straten op het plein St. Jan uitkomende, barrikaden aan te leggen, 't welk door de bevolking lijdelijk werd aangezien. Ten elf ure verscheen een sterk detachement troepen op het genoemd plein en begonnen eenige soldaten aan het afbreken der even te voren aangelegde barrikaden. Alstoen werden de eerste vijandelijkheden gepleegd; geweldige steenen werden op de soldaten geworpen, en met geweren en pistolen op hen geschoten, bij welk eerste schieten een agent van policie doodelijk werd gewond; toen eerst gaven de troepen vuur. Op dezelfde wijze ving den strijd op alle punten aan; overal werden de soldaten die de barrikaden wilden afbreken met steenen begroet, waarna het gevecht van weerszijden begon.

De zitting van het tribunaal was middelerwijl geopend en begon de advokaat der beschuldigden zijne verdediging, toen de eerste losbrandingen werden gehoord; de zitting werd opgeheven en de magistraat verliet door eene zijdeur het paleis van justitie. Terwijl dit een en ander voorviel, werden op een groot aantal punten vooral in de volkrijke wijken, nog in der haast barrikaden opgeworpen.

Ten over twaalf ure werd de alamklok en werden tegelijk talrijke losbrandingen gehoord. Een stuk geschut op de Concert-brug geplant beschoot de wijk des Brotteaux. De Retz-kade werd schoon geveegd, en nieuwe stukken geschut aangebragt. Eene doodelijke stilte volgde van tijd tot tijd op het gebulder van het kanon.

Ten half een ure was alles stil, alles van straat geweken, niemand zag men voor de ramen; alle winkels waren gesloten.

Om één ure begon de fusillade zich met eene nieuwe levendigheid te doen hooren. De burgers in hunne woning opgesloten waren echter onkundig van 't geen er voorviel. Het bleek alleen dat de troepen welgezind, beraden en met moed te werk gingen. De allarmklok en het geschut zelfs het fluiten der kogels werden nog steeds gelijktijdig gehoord.

Ten vier ure was er nog geene merkelijke verandering. De troepen hielden de bruggen en andere voorname punten bezet en schoten in de rigting der straten. De alarmklok werd afwisselend gehoord. De barrikaden langs de Retzkade waren veroverd en de beide Rhone-oevers schoongeveegd. Eene batterij brandde van de wijk des Brotteaux op de straten Mauric0 en Port-Charlet los.

Ten zeven ure des avonds waren alle communicatien onderschept. De alarmklok en de fusillade hadden opgehouden. De generaal *Aymar* was meester van de voorname punten, bruggen, pleinen en kaden en van zijne gemeenschap met de forten, maar wilde zijne troepen in de binnenstraten niet blootstellen. De opstandelingen zag men niet meer talrijk bijeen; het scheen hun aan een hoofd te ontbreken. De burgers hielden zich steeds in hunne woning opgesloten.

Omtrent den aard van dit oproer mogt gesteld worden, dat het niet in de industriele kwestie zijn oorsprong had, maar slechts in het vonnis der 4 beschuldigde mutuellisten, waarvan de republikeinsche partij zich als een middel bediend had om eene poging tot eene revolutie te wagen. Op het oogenblik der zitting van het tribunaal, des morgens tusschen 9 en 10 ure, werden er zonder de minste provocatie of eenigen aanval van de zijde der troepen, barrikaden op onderscheidene punten opgeworpen en het geroep van *te wapen!* gehoord. De lieden die aan deze barrikaden arbeidden schenen niet tot de arbeidende klasse te behooren, maar kennelijk tot de aanhangers der republikeinsche partij; deze had eensklaps het masker afgeworpen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den April.

Regtstreeksche berigten uit Napels van den 23sten maart vermelden dat de Koning en Koningin naar Rome waren vertrokken om aldaar de godsdienstige plegtigheden der heilige week bij te wonen, en onmiddelijk daarna zullen terug keeren; zoo dat het gerucht eener voorgenomene reize naar Turijn en Parijs geheel was verdicht.

— Omtrent den uitslag der zending van de beide afgevaardigden van het voorzittend Zwitsersch kanton naar Bern, schijnt nog niets met zekerheid bekend te zijn. Terwijl sommigen vermeenen dat dezelve geheel mislukt is, schrijft men van den 9den dezer uit Zurich, dat het kanton Bern zich bereid verklaard heeft, om in overeenstemming met Waad en Genève, ten aanzien der uitgewekenen, een besluit te nemen, en zoo ook dit mogt gelukken die aangelegenheid als eene bondszaak voor den aanstaanden landdag te brengen.

— Uit Weenen meldt men van den 4den dezer, dat Z. K. H. de aartshertog *Ferdinand* naar Clausenburg is vertrokken, om bij den Zevenbergschen landdag als stadhouder den Koning te vertegenwoordigen. — Uit de Vorstendommen vernam men, dat te Jassij en Bucharest algemeene vergaderingen der districts-afgevaardigden werden gehouden, om zich over de keuze der Hospodars te verstaan. — De ministers in conferentie vereenigd kwamen thans geregeld tweemaal daags bijeen, zich bezig houdende met de regeling der onderlinge betrekkingen tusschen de regeringen en steden, en de bondsvergadering.

— De berigten, die men over Triest uit Egypten heeft ontvangen, zijn niet zeer voldoende. De schatkist is door de kosten van den laatsten oorlog geheel uitgeput, en *Mehemed*-ali neemt tot de drukkendste middelen zijne toevlugt om in deze behoefte te voorzien. Ook moet de ontevredenheid zeer hoog zijn geklommen, daar *Ibrahim*-bassa van zijnen vader onderstand heeft verlangd, om tegen onvoorziene voorvallen gewapend te zijn. Indien de Sultan een goed georganiseerd leger had, meende men dat het hem niet moeijelijk zoude zijn de verlorene gewesten terug te winnen; daar de meeste der bassas, die de partij van *Mehemed*-ali vroeger hebben getrokken, zich gaarne aan hunnen regtmatigen opperheer zouden aansluiten, om zich te wreeken.

— De uitgewekene Polen, die door oostenrijksche vaartuigen van Triest naar Gibraltar werden overgebragt, zijn onderweg opgestaan, doch door de kloekmoedige houding der bevelhebbers tot hunnen pligt gebragt, en daarop naar de wetten gestraft.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

ITALIË. — Er openbaart zich in het Groot-Hertogdom *Toskane* een voortgang in Letterkundige beschaving, welke moet toenemen door de verderingen, welke het Lager Onderwijs aldaar maakt, onder begunstiging van de Regering. Hoezeer menige goede aanleg en vele uitmuntende geestvermogens in *Toskane* wegkwijnen onder de genietingen van eene weekelijke en gemakkelijke levenswijze, hebben evenwel eenige jonge vernuften zich boven deze aanlokselen der weelde weten te verheffen. Aan hun hoofd staat de dichter NICOLINI, die, na eenige treurspelen in den geest van ALFIERI te hebben gemaakt, eene meer oorspronkelijke rigting heeft genomen, en, eerst in zijn *Foscarini* de wreedheden der Aristokratie te *Venetië* met zulke levendige kleuren heeft voorgesteld, dat gedurende eenen geruimen tijd de boeren uit den omtrek van *Florense* bij geheele troepen den schouwburg kwamen bestormen, wanneer dit stuk werd opgevoerd, en vervolgens in zijn *Siciliaansche Vesper* deze schrikkelijke daad van nationale wraakzucht heeft trachten te regtvaardigen. Na NICOLINI, zijn BAGNOLI, BORGHI, MANCINI de voornaamste Litteratoren. Overigens is *Toskane* rijk in Archeologen. MICALI heeft eene Geschiedenis geschreven van *Italië* voor de stichting van *Rome*, welke door RAOUL-ROCHETTE in het Fransch is overgezet. ZANNONI, van wien men eene beschrijving heeft der gallerij van *Florence*, is een geacht oudheidkundige. De werken van SESTINI over de Penningkunde zijn door geheel *Europa* bekend, en de werken van INGHIRAMI over de Historische Gedenkstukken zijn onontbeerlijk voor de onderzoekers der Romeinsche Geschiedenis. PAOLI en FOSSOMBRONI zijn wiskundigen van den eersten rang. INGHIRAMI *de Vader* heeft eene hemelkaart en eene fraaije kaart van *Toskane* geleverd, en de Natuur- en Sterrekundige AMICI heeft een mikroskoop vervaardigd, waardoor de voorwerpen 16 millioen malen vergroot worden. Ook in de aan *Toskane* grenzende Staten ontbreekt het niet aan verdienstelijke schrijvers. In het kleine Vorstendom *Lucca* vindt men LUCHESINI en PAPI, den eersten, vervaardiger onder anderen van eene vertaling van PINDARUS; den anderen, schrijver eener Geschiedenis van de Fransche Omwenteling, welke grooten opgang heeft gemaakt. Onder de Letterkundigen van *Parma* bekleedt PIETRO GIORDANI de eerste plaats, die, hoezeer hij geen werken van langen adem heeft geschreven, echter als schrijver eene zoo hooge achting heeft verkregen, dat de minste kleinigheid, welke uit zijne pen komt, in Italië met graagte wordt opgenomen. Hij was een der voornaamste Redacteurs van de *Bibliotheca Italiana*. In *Modena* is RANGONI schrijver van talrijke letterkundige werken, terwijl LOMBARDI eene Geschiedenis geschreven heeft der Italiaansche Letterkunde in de 18de eeuw, zijnde een vervolg op het beroemde werk van TIRABOSCHI.

FRANKRIJK. — Den 31 Maart is de beeldhouwer OHMACHT te *Straatsburg* in den ouderdom van 72 jaren overleden. Hij was een man wiens groote zedigheid aan zijn kunsttalent evenaarde. — ERNEST LEGOUVÉ heeft een Dichtstuk uitgegeven *Les Vieillards*. Gelijk zijn Vader in zijn bekend Dichtstuk *le Mérite des Femmes* door zijne schoone verzen den lezer medesleept tot vereering van die sekse, waartoe de moeder behoort, zoo heeft de zoon tot motto van zijn gedicht, deze woorden gekozen: » Men moet » in een grijsaard den vader vereeren, dien men verloren heeft, of den » vader, dien men vreest te verliezen." In een tijd, waarin ieder zijn best doet, om omver te schoppen wat er van het verledene nog overeind is blijven staan, worden ook de menschen van den voortijd naauwelijks meer aangemerkt, dan als vervallen gedenkstukken, waarvan men naauwelijks meent verpligt te zijn het aanwezen te moeten dulden. De dichter van *les Vieillards* heeft eene verdienstelijke poging gedaan, om dien eerbied voor den ouderdom terug te voeren, waardoor het oude ruwe Heidensche *Sparta* het hedendaagsch beschaafd Christelijke *Frankrijk* beschaamd maakt. — Het Hof van Assises van de *Seine* heeft in deszelfs zitting van den 9 April uitspraak gedaan, dat een beschuldigde zijne verdediging niet in dichtmaat mag voordragen. Zekere BASTIDE, namelijk, stond te regt wegens beleediging van den persoon des konings, als schrijver van een Hekeldicht: *Au Roi*. Nadat de Advokaat-Generaal zijnen eisch gedaan en de beschuldigde verlof bekomen had het woord te voeren, begon deze in dichtmaat zijne verdediging, waarop de President hem in de rede viel en het Hof dit arrest nam, dat, aangezien de partijen alleen kunnen toegelaten worden om hare middelen van verdediging voor te dragen, onder voorwaarde zelve, en aangezien geene pleitredenen in verzen die dubbel karakter van deftigheid, welvoegelijkheid en eenvoudigheid hebben kunnen, 't welk met de waardigheid van het Hof van Assises overeenkomt, en met het gewigt der zaken, voor hetzelve gebragt, de beklaagde wordt gemagtigd zijne verdediging voor te dragen, maar niet anders dan in de gewone taal of wel door den mond van zijnen advokaat.

161ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Zeven-en-twintigste Trekking » Nº. 5378 *f* 1000.
Acht-en-twintigste ——— » 15389 *f* 1000; Nº. 18884 *f* 10000;
» 18243 *f* 1000.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 15den April.*

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 uur.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 uur.
Werkel. schuld 2½	49 5/16	49 7/8	49 7/8	Cert. dito 1831. 5	95 5/8	95 3/4	95 3/4
Dito dito 5	95 3/4	95 15/16	95 15/16	Obl. te London. 5	96 3/8		
Uitgestelde dito ..				Certif. te Hamb. 5	95 5/8		
Kansbill. dito	22 5/8	22 5/16	22 5/16	Inschrijv. Assig. 6	67 5/16	67 5/8	67 7/8
Amort. Syndic.. 4½	88 3/4	89	89	Certificat. dito.. 6	67 5/8		
Dito dito .. 3½	71 3/4	72	72	POLEN.			
Schatkistbiljett. 6	101	101 1/8		Aand. Loot. fl. 300.			
Oorlogsleenen.. 5	100 5/8			PRUISSEN.			
Leening 1831... 6	100 5/8			Dito dito R. 50..	96 3/4	97	
Handel-Maats. 4½	100 5/8			OOSTENRIJK.			
FRANKRIJK.				Dito dito *f* 100...			
Inschr. [illegible]	77 5/16	77 3/4	77 5/16	Dito dito » 250. 4			
ENGELAND.				Metalliek 5	96	96 3/4	96 7/8
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
SPANJE.				Dito 2½	51 1/4		
Certificat. Amst. 5	62 1/16	62 1/2	62 1/2	Oblig. *Goll* & *C.* 5			
Dito *f* 1000 ... 3	41 1/4	41 1/2	41 1/2	Dito 4			
Uitgest. 3 pc. Sch. 5	[illegible]	14 1/16	14 5/16	Cert. Stadsb. dit. 2½			
Cert. Bons. Lond. 6	24 3/4	24 5/8	24 7/8	Ween. Bankact. 5			
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certificat. E & W 6				Leening te Lond. 3			
Dito *Falc.* & *C.* 5	86 5/8			BRAZILIEN.			
Leen. Lond. *R.* 5	95 1/2			Dito *Rotschild.* 5	73 5/8		
RUSLAND.				GRIEKSCHE.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	101 3/8			Dito te Londen. 5			
Dito dito 1828/1829 5	102 1/2						

*** 's BOSCH, *den* 15. *April* 1834. Heden beviel zeer gelukkig van een *ZOON*, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe, Baronnesse VAN ALDERWERELT HOUTUIJN, geboren *C. J.* jonkvrouwe *Rädermacher van 's Gravenpolder.*

*** Wordt geadverteerde dat op het Rekest aan den Koning gepresenteerd door ABRAHAM SOETENS, Grondeigenaar en voorheen Aannemer van publieke werken, wonende in de Klundert, ten einde het Zijne Majesteit behagen mogte hem te verleenen, *verlenging der surseance van betaling*, procedures en executien toegestaan bij besluit van 5 Junij 1833, Nº. 74, en zulks voor den tijd van nog *twaalf maanden*. Het Hoog-Geregtshof te 's Gravenhage, derde Civiele Kamer, in welker handen dit Rekest is gesteld geworden, alvorens daarop aan Zijne Majesteit te dienen van berigt, consideratien en advies, heeft geordonneerd den Suppliant benevens deszelfs Crediteuren te compareren op Vrijdag den 2den Mei 1834, voor de Heeren Mrs VAILLANT en GEVERS, Raden in den Hove, als Commissarissen, die hen zullen hooren en den Hove rapport doen, met bijvoeging dat bijaldien dezelve Crediteuren compareren dan niet, door het Hof ten deze zal worden geadviseerd als bevonden zal worden te behooren.

Van het Rekest en de Bijlagen kan inmiddels inzage worden genomen te 's Gravenhage ten kantore van Mr. JACOB GEORGE ALEXANDER CLANT, Prokureur bij 't Hoog-Geregtshof voorsd.

's GRAVENHAGE, den 14. April 1834.

CLANT.

*** Het Publiek wordt bij deze verwittigd, dat het bespringen der HENGSTEN, aan de Landhoeve *Honenburg*, gemeente Loosduinen, bij 's Gravenhage, een aanvang zal nemen met den 15den April en voortduren tot den 30 Junij aanstaande.

De SPRINGHENGSTEN zijn:

1º. AARON, een Engelsch Paard van een ongemeen ras (donker kastanje-bruin), zoon van den Hengst *Election* en van de Merrie *Black Diamond.*

2º. SIR HENRY, een Engelsch Paard van een ongemeend ras (bruin), zoon van den Hengst *Mottey Henry* en van de Merrie *Miss Sophia.*

3º. AURENZEB, een Paard van Arabisch bloed (grijs), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche *Blood Mare.*

4º. KHIAL, een Paard van Arabisch bloed (bruin), zoon van den Arabischen Hengst *Billy* en van de Engelsche Merrie *Listenae.*

Van de voorwaarden en den prijs van het bespringen zal men, aan voormelde Landhoeve *Honenburg*, nadere informatie kunnen erlangen.

*** Op Dingsdag den 22sten April 1834, des namiddags ten 4 ure, is men van meening, ten overstaan van den Notaris DE BROKKEN VAN DER MEULEN, binnen de gemeente Oss, (provincie Noord-Braband), in het Logement *de Gouden Leeuw* aldaar, provisioneel en 14 dagen daarna op gelijk uur definitief te verkoopen:

Eene, sedert 3 jaren nieuw opgebouwde, hechte, sterke en welbetimmerde, HUIZINGE, met PAKHUIS, STALLINGE en TUIN, staande en gelegen binnen voorzegde gemeente.

Waarin sedert jaren een Neeringdoende Winkel van Kruideniers en andere Waren wordt gedaan en tevens het bedrijf van Smid wordt uitgeoefend.

En daar die gemeente voor den Binnenlandschen Handel allezints gelegen is en door de Frequente Markten gezocht wordt, belooft mede elk ander daarin uit te voeren bedrijf het beste gevolg.

ZEGT HET VOORT.

Uit de Hand te Koop:

Een snelzeilend doch buitengewoon vlotgaande

KOFSCHEEPJE,

groot 66 Ned. Tonnen, met deszelfs komplete INVENTARIS, de Zeilen voor het grootst gedeelte nog niet halfsleten. Te bevragen bij de wed. F. DE JONG, te Joure in Vriesland, of te Amsterdam op het Water, alle Maandagen; liggende hetzelve in de Buurt op de Joure.

Te Koop, voor billijken prijs:

Een BILLARD met zijn Toebehooren. Te bevragen bij den Koffijhuishouder H. HAMERSLAG te Nymegen. Brieven *franko.*

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, ENZ.

Eerste Ressort. Agentschap Zevenbergen.

DE AGENT VAN HET DOMEIN, IN HET DISTRIKT ZEVENBERGEN, zal, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen, in het 1e Ressort, ten overstaan van den Heere Burgemeester der stad Oosterhout in het openbaar aan de meestbiedenden, op Woensdag den 23 April 1834 en volgende dagen, des 's morgens om 9 ure precies, ten huize van G. D. SANGSTER te Oosterhout, voor den termijn van 3 jaar, verpachten:

De HOOI- en WEILANDEN, gelegen in den West-polder, het Broek, Republiek-polder, Willems-polder, de Beegelanden, Statendam, enz., alle onder Oosterhout.

De konditiën kunnen van heden af, dagelijks, ten kantore van den Agent, alsmede in het Logement *de Vergulde Pellikaan*, te Oosterhout, worden gelezen; aanwijzing of informatiën begeerende, adressere men zich bij den Plantagemeester te Oosterhout.

ZEVENBERGEN, 5 April 1834.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE, VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Zaturdag den 19. April, des morgens ten 7 ure.
Woensdag » 23. » » » » 10. »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

INTEEKENING OP EENE AFBEELDING

VAN WIJLEN DEN HOOG-EDEL GESTRENGEN HEERE GENERAAL-MAJOOR

JAN ERNST WILDEMAN,

laatstelijk Opperbevelhebber der vesting Breda, Adjunct van den Chef van den Generalen Staf, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Correspondérend Lid der 1e klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Kunsten en Wetenschappen, enz., enz., enz.

De ondergeteekenden, door de Familie van den overledene in staat gesteld, om een welgelijkend portret van dien waardigen Opperbevelhebber het publiek te kunnen aanbieden, zijn te rade geworden, om het op eene meer dan gewone grootte te doen in steendruk brengen, en zulk eene kostbare uitgave daarvan te bewerkstelligen, als zulks immer in ons Land nog plaats gegrepen heeft.

VOORWAARDEN:

1º. De inteekening geschiedt bij de ondergeteekenden tot den 1sten Mei 1834.

2º. De uitvoering wordt toevertrouwd aan de zorg van den zoo gunstig bekenden Steendrukker J. D. STEUERWALD, te 's Gravenhage.

3º. De afdruk geschiedt op Sineesch papier, en op half vel best velin dubbel olifants-plaatdruk, 26 duimen hoog en 19½ duim breed. (Rijnl. maat.)

4º. Door den inteekenaar wordt bij de uitgave betaald *f* 2; terwijl, na het sluiten der inteekening, geene exemplaren zullen worden afgeleverd, dan voor den verhoogden prijs van *f* 2,50.

5º. Geen exemplaar zal worden uitgegeven, voor dat door de naaste Familie van den overledene zoowel de gelijkenis, als eene het onderwerp waardige uitvoering zal zijn erkend.

VAN GULICK & HERMANS,
Drukkers en Boekhandelaars te Breda.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.